

KULURZA CHODNI

»ISKRA«

ROK XXVIII

Czwartek 15 kwietnia 1937 r.

Nr. 103

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61078

P.K.O. 302.712

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Przy numerze miesięcznym z odnowieniem do dec. — i przesyłką pocztową **2.50**

Blokada portu w Bilbao może spowodować zbrojną interwencję Anglii

LONDYN, 14.4. (Tel. wł.) Dzisiejsza debata w Izbie goni wywołuje w społeczeństwie angielskim duże zainteresowanie, jako że sprawa obrony zgubnej brytyjskiej na morzach jest zagadnieniem bardzo popularnym.

Amator angielski Newbigin z New Castle, oświadczył przedstawicielom państwa, że wieciez armatorów pól. Anglii wysła delegację do Londynu, z zadaniem zwrócenia uwagi rządu na skutki, jakie stwarza w zagładzie blokada Bilbao i innych części wybrzeża hiszpańskich. Deklaracja Baldwin sprawiła zażoż amination. W tych warunkach — zdaniem Newbigin — „skompletowanie talig dla żegluga po wodach hiszpańskich, mimo wroćkich plac i stawek ubezpieczeniowych, będzie jeszcze trudniejsze.

LONDYN, 14.4. (Tel. wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu Izby goni przywołano opozycję major Attlee, uzasadniając swój wrośek, zawierający próbie przeciwko znanemu oskarżeniu Baldwin w sprawie blokady Bilbao. Rząd brytyjski polecił ministrowie angielskim stąkom handlowym unikania portu w Bilbao. Major Attlee wysłapił ośm przeciw temu zarządzeniu oskarżając, że jest ono równoznaczne z odwołaniem przez rząd angielski narządnie handlowej uprawnionej opieki oraz zrzeczeniem się praw, których Wielka Brytania zawsze broniła. Opozycja widzi również w tym kroku rządu zgodę na poważne pogwałcenie praw międzynarodowego. Zdaniem oskarżających Izba goni powinna popierać to stanowisko rządu, zgodnie ze swoimi trybutami wolnościowym.

Intenien rządu sir John Simon dozwala się odrzucić wniośku przywołanej opozycji. Zdaniem ministra angielskiego rządu jest całkowicie uzasadniony.

Sir John Simon przypomina, że Wiel-

ka Brytania stanła na gruncie nieinterwencji i zobowiązała się unikać wszelkich komplikacji, które mogły by zaszkodzić dobrem stosunkom międzynarodowym oraz wzistamić się od wszelkiej ingerencji w sprawy wewnętrzne Hiszpanii. W Niemcuni i we Wrośniu ubł. rząd hiszpański ostrzeż okazyj handlowe innych państw przed odwiezaniem niektórych portów hiszpańskich. Rząd brytyjski poradził wówczas angielskim okroćm handlowym, aby trzymali się z dala od portów, pozostających pod kontrolą hiszpańskich okroćm wojennych. Równocześnie zawiadomiono obywateli strony walczące w Hiszpanii, iż Anglia

nie dopuści do jekichkolwiek przeszkód w żegludze poza obrębem terytorialnych wód hiszpańskich. Wówczas nie czyniono rządowi brytyjskiemu z tego powodu żadnych zarzutów. W jakim zatem sposób dzisiaj w związku z zagadnieniem Bilbao można twierdzić iż rząd angielski sprzeciwia się swoimi zasędom?

W piątek rząd postanowił poinformować angielskie stąki handlowe, iż ze względu na niebezpieczną sytuację życia sobie, aby nie odwiezali portów hiszpańskich.

Opozycja przerwała przemówienie ministra, który musiał je nawet na pewien czas przerwać.

Nota niemiecka do Watykanu

RYM, 14.4. — Agencja Stefani donosi: Ojciec św. przyjął dzisiaj rano sekretarza stanu kardynała Pacelli, który zakomunikował mu notę, nadesłaną przez Rzeszę niemiecką.

Co do treści tej noty zachowywana jest jak największa tajemnica.

Kola dobre poinformowane przewidują, że nota nie będzie przez Watykan

ogłoszona i nie spowoduje ani bezpośredniego zerwania stosunków dyplomatycznych, ani też formalnego wypowiedzenia konkludacji.

Zdaniem opinii watykańskiej, dalszy rozwój stosunków między Rzeszą a Watykanem zależy będzie przede wszystkim od polityki Berlina.

Proces o zajścia antyżydowskie w Mińsku Mazowieckim

WARSZAWA, 14.4. — Proces o antyżydowskie ekcesy w Mińsku Mazowieckim plany dojechać, niż sprawa Juki Chaskielewicz, zabójcy wachmistra „półku ulanów, śp. Jana Bujaka i dziś przed sądem okroćmowym w Warszawie odpowiada 10 osób za udział w rozstrzelaniu narodowościowych. Za to Marian Świętochowski, Jan Pelkowski, Kazimierz Budka, Józef Kwiecz, Józef Rutka, Bolesław Stimpick, Jan Wilk, Stefan Olszewski, Bolesław Pastula i Stanisława Wasiakówna.

Pod zarzobienie wachmistra Bujaka doszło w dniu 4 czerwca roku ub. do poważnych zająć ze strony ludności chrześcijańskiej Mińska Mazowieckiego przeciw żyd-zm.

W świadku aktu oskarżenia przebieg wypadków rysuje się następująco:

Thum byłby kamieniami szczyb w skłedach, obłąkał niektóre domy, łezrował kłoz żydów, którzy pozostali w mieście i nie przychylili się do panicznej ucieczki osób przewidujących już niebezpieczeństwo wynikające z zamachu, dokonanego przez Chaskielewicz.

Midzy innymi obłąkano dom Boruchowa Urmowicza, wybito szczyb i poturbowano Chanę Szurę i Mendla Urmowiczów, którzy domi lekko uszkodzonych cieleknych od rannych powrócili.

Obłąkano też dom sąsiedni Betera Goldsteinowej i Abrahama Dawidowicza. Dawidowiczowie schronili się na strych i obserwowali stamtąd demonstrantów. Na zeżmianach Dawidowiczów uf-

dowane są też dowody winy niektórych pojedynczych.

Kisły Bistera Goldsteinowa wybiegła z domu, by udnąć się o pomoc do sąsiadów, zauważyła ją Stanisława Wasiakówna i wyrwała w ręce thumu. Goldsteinowa wycofała się w kartofliko i po bito.

Świadek Lucyna Wietrzykowska sły-szała, jak Wasiakówna wołała:

Bicie ją porządnie!

W niedzielną minęjęch minęję wybuchł pożar. W północnej dzielnicy spłonął dom i stajnia, w której spalił się koń. Gdy policja przeprowadzała później śledztwo, znalazł się świadek, który zeznał, że niejaki Bolesław Pustula chwalił mu się, iż dokonał podpalenia.

Oskarżeni nie przyznają się do winy, ale niektórzy obłąkają ją wzajemnie.

Zatrzymali pociąg ZŁODZIEJE WĘGŁÓW

GDYNIA, 14.4. — Jadący w kierunku Kościeliszyn pociąg węglowy został zatrzymany onędag przez złodziei węglowych, którzy wykradli kurki od ha-mulec powierższych.

Gdy pociąg się zatrzymał, złodzieje przystąpili do rabunku. Po bezsilnym wrośniu strażnika padł strzał, który ugodził w pierś jednego z rabu-żni młodociany wiek okroćmowych i ich dotychczasowa niekaralność.

Prokuratura za rozprawie apelacji nie zapowiedziała.

Co dzieje się w ABISYNI?

LONDYN, 14.4. — Agencja Reuters przynosi niesławie alarmujące wieści z Abisynii.

Abisycy masowo usilują przelać

czad granicę i szukają schronienia w Somali brytyjskiej.

Wczoraj usiłował przejść granicę ty-sięciany tłum mężczyzn, kobiet i dzieci. Wiele z nich jest rannych. Trzytym-tysięcy samokt wiośle przeszedł wczoraj po południu nad wieś Borama na granicy brytyjskiej, starając się zawrócić zbiegów. Po drugiej stronie granicy stychaichy odgłosy ożywionej strzelaniny. Miejscowi misjonarze angielscy zorganizowali pierwszą pomoc, zajmując się umiesseniem zbiegów i pielęgnowaniem rannych.

Ze strony poszkodowanych Dawidowiczów występuje przeciw oskarżonemu adw. Nowogródzki z powództwem cywilnym o kwotę 10 zł. Powództwo to ma oczywiście znaczenie raczej moralne.

W pokójku dla świadców oczekuje na kłed badania 18 osób. W tej liczbie znajduje się 6 żydów, przeważnie poszkodowanych. Dzieciąt osz zasiających na ławie oskarżonych, to młodzieńcy ze sfery robotniczej. Z oskarżonych nie stawili się Polkowicz, bęczay lat 16.

Jednym z głównych świadców oskarżenia jest Wietrzykowska, która obłąkała w swych zeznaniach przede wszystkim Wasiakównę. Obrona powołała świadców dla ustalenia, że Wietrzykowska nie jest osobą godną zaufania.

Rozprawie przewodniczył sędzia Wienieki, oskarża zaś prokurator Skap-ski. Ławę obrońców zajmują: adw. Rab-ski, adw. Stypkowska i adw. Karęuszy. Sądy wydał wyrok, w którym z potrośd 10 oskarżonych niegu uniemożliwi. Polkowski skazany został na 6 miesięcy domu ponowry z zawieszeniem wykonania kary. Józef Rutka, Kazimierz Budka Casakow, Olszennki i Stanisława Wasiakówna skazani zostali na 6 miesięcy więzienia.

Powiesz wszyscy skazani karę odby-lijuk w areszcie śledczym, zostali obecnie zwolnieni. W mętywach są podkrośm młodociany wiek okroćmowych i ich dotychczasowa niekaralność.

Prokuratura za rozprawie apelacji nie zapowiedziała.

Narada na Zamku

WARSZAWA, 14.4. — P. Prezydent Bąpliej przyjął wczoraj w obecności marszałka Edwarda Smięgło-Rydzę — prezesa Rady ministrów gen. Sławoj-Skłodkowskiego, wiceministra Kwiatkowskiego i ministra spraw zagranicznych J. Becka.

Ford do więzienia

ZA OPÓR PRZECIŻ PRAWU?

WASINGTON, 14.4. Agencja Reuters podaje sensacyjną wiadomość o aretowaniu, grożącym slymęm narządnie samokroćmowemu Henrykowi Fordowi. Ford zapowiedział, iż nigdy nie zawrze umowy zbiorowej ze swymi pracownikami a na próby strążyć odpowie dobrowolną wdętką plac. Obecnie, wobec uchwalenia t. zw. owego Wagnera, przewidującego karę więzienia dla pracodawców odmawiających zbiorowemu rokowań z swymi pracownikami, Ford może być aretowany, wobec którego można zastosować trygory prawne.

DZIŚ MÓWI PROF. DR. KUTRZEBA

Wszyscy słuchamy wykładu znakomitego historyka wygłoszonego w ramach „Tygodnia Społecznego“

Nowa taktyka komunistów

występujących z hasłami „wolnościowymi” i „ludowymi”

W ostatnim szeregu artykułów, drukowanych od dłuższego czasu w naszym tygodniku, na nową taktykę zastosowaną przez komunistów w Polsce. Taką tą polega na nie uwzględnianiu działalności komunistów, a rozciąganiu organizacji od nieważnych, przenosząc nawet do takich, które mają charakter wyraźnie karbowy.

Ostatnio Komunistyczna Partia Polski wydała nielegalnie broszurę pod własnym nagłówkiem, zawierającą ośm artykułów agitacyjnych. „Dziwoty” naglej plenum Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Polskiej. Broszura nosi datę: luty 1937 r. Powstała za: „Gazeta Polska” niektóre charakterystyczne wyjątki z uchwał naczelnego kierownictwa KPP.

Podkreślają niebezpieczeństwo fałszerstwa niemieckiego dla Francji. Członkowie i Polscy, zapowiadają przywrócić komunizm, walkę z „polityką zdrajców” narodową z reżimem samowładnym. Następnie zaniżają na swój narzek nieuzasadnionych rozruch w Łwowie, Krakowie i Łodzi oraz manifestacje w Nowosielech i Wierzbnowicach, wyzwa Komitet Centralny do konsolidacji sił demokratycznych, do tworzenia „frontu ludowego”. Całość zakończona jest bardzo szeroko, jak o tym świadczy następujący wyjątek z uchwały:

„Odrobić takiego frontu powinny być w obecnych warunkach polskich partie socjalistyczne”.

Trzy tys. Włochów zginęło

W AKCJI PACYFIKACYJNEJ

Ogłoszone w Rzymie oficjalne dane dotyczące liczby zabitych oficerów i szeregowych w Abisynii, od początku października 1936 r. do końca marca 1937 roku, w związku z prowadzoną akcją pacyfikacyjną straty wynoszą 2 854 ludzi.

Czy „ksiądz” Huszno może leczyć chorych?

Wzorczą na wykazanie Sądu okręgowego w Sosnowcu, analiza się czyni głosiąco, że swój działalność „księdza” kościoła narodowego Andrzeja Huszno z Dobrowy Górniczej, Huszno od dłuższego czasu prowadził zakład przyrodoleczniczy i sprzedawał ziela. Na to nie posiada dyplomu lekarskiego. Na rozprawie oskarżony twierdził, że sprzedawał ziela zaskakujących przez lekarzy. Sądy regionalne zwróciły się do wojewódzkiego wydziału zdrowia o wydanie opinii o lekarskiej działalności „księdza” Huszno.

GUY DE TERAMOND.

REKINY

Następnego ranka, w kilka minut po otwarciu sklepu, „piękny Rudolf” „krzywy Józio” wkroczył do antykwariatu z ważnymi tajemniczymi mianami ludzi, którzy przychodzą z niezwykłym interesem. Z naszyjnika Belli Hudson wyglądał trzy największe perły. Postanowił wziąć za nie co najmniej dziesięć tysięcy złotych.

— Warto są z pewnością cztery razy tyle! — zapinięwał „krzywy Józio”.

Z samego rana rzucił się na gazetę. Nie był w nich ani słowa o wianach! Widocznie jeszcze działał.

Pewni siebie udali się na świętokrzyską i teraz „piękny Rudolf” z dumą krzątał rękę w kieszeni, w której ukrył trzy najpiękniejsze okazy.

Szłama Kowal stanął przed nim i zapłatal.

— Czyż można panom służyć?

myczne, Stronictwo Ludowe i zjednoczone zwiazki zarobkowe”.

„W szeregu tego frontu inni i powinni znaleźć się również i liczne zróżnicowane zwolenników sanacji i endecji, których zawody dotychczas rządy i którzy pragną, by Polska była państwem wolnym i niezależnym”.

„Partia nasza poprze każde idące po tej linii poruszenie na demokratycznych i ludowych”.

W dalszym ciągu występuje KPP z apelem do innych partii socjalistycznych i do Stron Ludowego, aby wspólnie przeprowadzić kampanię o polityczną i moralną odpowiedzialność KPP, o całkowitą amnestię dla więźniów politycznych, o swobodny powrót Winosa, Liebermana i innych. Znamienąco jest następująca uchwała:

„Hasło jednemu w walce i zjednoczenia organizacyjnego musi dotrzeć do zwiazków ZPP, ZZZ i Ch. P.”

Wśród wymienionych organizacji brak (ZZP to Narodowa Partia Robotnicza, ZZZ to Morzeckiej) klasowych zwiazków PPS, co można tłumaczyć tylko w ten sposób, że komuniści uważają je za już zjednoczone.”

10.000 zł. na n-ry: 12362 16376 134118 19626 81026 94050 103944 107997 122801

156468 128178 128212 135640 159166 179351 188783

5000 zł. na n-ry: 92050 104717 129808 194346

178672 300 zł. na n-ry: 40078 43101 47893 88894

2000 zł. na n-ry: 99654 126126 86925 100418 117994 165943 170152 172623

KTO WYGRAŁ?

2 WIELKIE WYGRANE W JEDNYM DNIU!

ZŁ. 30.000. — na Nr. 162.990

oraz dzienna wygrana

ZŁ. 20.000. — na Nr. 37.286

padłej w drugim dniu cięgnięcia III klasy

Szczęśliwej Kolekturze

K A F T A L A

Katowice

K A F T A L — to synonim szczęścia!

1650

1000 zł. na n-ry: 16991 53700 82726 94713

168435 173495 500 zł. na n-ry: 1699 10329 15538 21339

26771 38865 49113 91306 105928 108306 112461

120905 127082 18725 187795 400 zł. na n-ry: 30023 38978 69605 73018

Szła dzienna wygrana 20.000 padała na n-ry

150995 10.000 zł. na n-ry: 147792

5000 zł. na n-ry: 44255 70114 146183 159015

2000 zł. na n-ry: 2861 3393.

1000 zł. na n-ry: 15122 143928 146289.

Zresztą nie nalażał.

— Czy macie dużo pereł tego kalibru?

W pytaniu tym było tyle grzywek ironii, że kompanów dreszcz przeszedł. W mózgach wytrąconych z równowagi złodziejasków powstał szereg pytań, na które nie umieli odpowiedzieć. Co miała oznaczać postawa Szłama Kowala? Czy uważał ich łup za zbyt krompotny, aby się podjąć sprzedaży? Czy też może uważał, że jest nie dość bogaty, aby móc zapłacić pełną wartość?

„Piękny Rudolf” podał mu jeszcze kilka pereł, które Kowal chwycił już z najmniejszym entuzjazmem. Obejrzał je równie dokładnie jak i poprzednie, po czym wybuchnął śmiechem:

— To nawet dobre kawałki! Tak moi kolecy, potrzeba wam jeszcze sporo nauki!

— Co to wszystko ma znaczyć? — wybuchnął „piękny Rudolf” w zdenerwowaniu.

— To znaczy, kretynny jedno, że te perły są fałszywe!

— Fałszywe? — wysepiął „piękny Rudolf”.

żemy przyszyć.

Odebrała i kończy się apelem: Chłopi! Młodzież ludowa! 18 kwietnia wszyscy do Radawic, podlegając, nie, na rowcach, aby za jak ko, w. Robnie! Młodzie! d. Radawic! Nie może was braknąć w Radawic! Id! Id! Po czym następują znane hasła komunistyczne, uśmiałe w Moskwie na najbliższym sezon wiosny, z których ostatnie brzmi: „Cześć pamięci bohaterów Radawickich i Ładewa Kołuszki”.

Pełnia jak wyżej: Okręgowe Komitet KPP i KZMP Jarosław — Rzeszów — Kwiecień 1937.

Dla wyjaśnienia przypomniemy, że skróty te oznaczają: KPP — Komunistyczna Partia Polski, KZMP — Komunistyczny Związek Młodzieży Polskiej.

Wojewoda śląski dr. Dłuski na jego zaproszenie dokłada informacje o samodzielnym komuniem na ziemi, zezwolenia nie udzieli.

Terminy wnoszenia

OPLAT AKADEMICKICH

WARSZAWA, 14.4. — Mimo przerw w zajęciach terminy płatności czynnego na wyższych uczelniach, wyznaczone na początek termynu wiosennego, zostały utrzymane.

Termin wnoszenia trzech raty dla słuchaczy pierwszego roku upływa z dniem 5 maja, dla wyższych lat od 15 maja do 5 czerwca.

Kary dyscyplinarne, wymierzone za udział w blokadzie uniwersyteckiej i innych zajęciach, nie pozabawia prawa objęcia wstępu na uczelnię w czesnym i zapłomog.

Proces o łżenie

NARODU POLSKIEGO

Przed kilkunastu miesiącami miał miejsce w fabryce Czeskiego w Sosnowcu niesłychany wypadek, który świadczył o rozwydrzeniu żydów w Polsce. W upokorzeniu fabryki, oczekiwano kilku nasu robotników Polaków. W prawej chwili wszedł do poczekalni żyd, niejaki Chaim Fiszel, z am w Sosnowcu. Fiszlelem nie chciał się przywitać jeden z robotników mówiąc z zaskaz, że żydowski ręk nie podaje. Na to Fiszel się odezwał:

— Jesteście nadejść takie czasy, że Polacy będą żydów w d. Katowice.

Robotnik złożył zaniepokojenie do prokuratora w Sosnowcu. Jutro sprawa ta będzie rozpatrywana przez sąd grodzki w Sosnowcu.

— Fałszywe? — powtórzył „krzywy Józio” wzięmy echem.

Zamiast odpowiedzieć, Kowal chwycił młoteczko, leżący na stole i uderzył nim najwyżej sześć. Rzuciła się na drob nufię kawałeczki, jak zwykle szkło.

Po tym wyznaczenie, który do reszty przyzebrać klientów, Szlama Kowal wycedził s nieukrywana pogarda:

— Jak ktoś nie umie odróżnić fałszywy perły od prawdziwej, niech lepiej nie stanie konduktorem tramwajowym lub woźnym w ministerstwie!

Nieszczeniwi wamywacze tak byli zaskoczeni nieoczekiwanym obrotem sprawy, że nie odpowiadali na kpinę piasera. Ani na chwałę też nie przyszła im do głowy myśl, że Szlama Kowal mógł być w błędzie; wiedzieli, że w tych sprawach jest nieomylny. Byli jakby zamroczeni; wszystkie ich nadzieje runęły, bo skoro te perły były fałszywe, reszta biżuterii też nie miała z pewnością żadnej wartości!

Gdy znaleźli się na ulicy, spojrzeli na siebie z rozpaczą.

„Krzywy Józio” złożył się.

(C. d. n.)

NOWE GRMADY ZUCHOWE. Wydział zuchowy Chojkowskiej przyjął do ZHP Grmadę „Dzielnich Woblichonków” w Wellbronie Grmadę „Wesołych Kogutów” w Slawsku

DOBRA INOWACJA CZESTOCHOWIAN. Grmady hufca czestochowskiego wprowadziły symboliczny zwyczaj organizowania zuchowych kominków dla rodziców.

HUFIEC DĄBROWSKI zorganizował już drugie zebranie rodzinnych kolonii zuchowców.

